

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه‌ی دکترای حرفه‌ای در رشته‌ی پزشکی عمومی

عنوان:

تبیین خطاهای رایج دانشجویان پزشکی عمومی در بخش‌های ماژور پزشکی در
بیمارستان‌های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل از دیدگاه اساتید و رزیدنت-

های ارشد

نگارش:

آیدا قربانی روغنی

اساتید راهنما:

دکتر سعید صادقیه اهری

دکتر اسماعیل فرزانه

اساتید مشاور:

دکتر عزیز کامران

دکتر آرزو معینی جزنی

فروردین ماه ۱۴۰۳

شماره پایان نامه: ۰۱۰۷۹

تقدیم به

پدر و مادرم

این دوتکیه گاه بزرگ زندگیم ، که هر چه دارم مدیون
همراهی و زحمات بی دریغ آنهاست.

اساتید ارجمندم

که همواره با چراغ علمشان روشنی بخش تاریکی جهل
بوده اند

سپاسگزاری

سپاس خدای را که سخنوران ، درستودن او بمانند و
شمارندگان ، شمردن نعمت های او ندانند و کوشندگان ، حق
او را گزاردن نتوانند . اکنون که باید آغازی بر یک پایان
بنگام ، بر خود لازم می دانم که از استادان عزیزم به
خاطر راهنماییهای ارزشمند نهایت تشکر و قدردانی را
نمایم.

۱	چکیده
۳	فصل اول
۴	۱-۱ اهمیت موضوع و انگیزه‌ی تحقیق
۸	۲-۱ اهداف و فرضیات طرح
۸	۱-۲-۱ هدف کلی طرح
۹	۱-۲-۲ اهداف اختصاصی طرح
۱۰	۳-۲-۱ اهداف کاربردی
۱۰	۴-۲-۱ فرضیات یا سؤالات تحقیق
۱۱	۱-۳ تعریف واژه‌های اختصاصی
۱۳	فصل دوم
۱۳	۲-۱ مبانی نظری
۱۳	۲-۱-۱ مقدمه
۱۴	۲-۱-۲ ایمنی بیمار
۱۹	۲-۱-۳ اپیدمیولوژی آسیب‌های ایمنی بیمار و آسیب‌های وارده
۲۲	۲-۱-۴ خطاهای پزشکی
۲۶	۲-۲ مطالعات پیشین
۳۲	فصل سوم:
۳۲	۳-۱ نوع مطالعه

۳۲.....	۲-۳ جامعه آماری و روش نمونه‌گیری
۳۳.....	۳-۳ روش جمع‌آوری اطلاعات
۳۵.....	۴-۳ روش تجزیه و تحلیل داده‌ها و بررسی آماری
۳۶.....	۵-۳ ملاحظات اخلاقی
۳۸.....	۶-۳ متغیرهای مطالعه
۳۹.....	فصل چهارم:
۳۹.....	۱-۴ نتایج فاز اول مطالعه
۴۹.....	۲-۴ نتایج فاز دوم مطالعه
۵۴.....	فصل پنجم:
۵۴.....	۱-۵ بحث
۵۹.....	۲-۵ محدودیت مطالعه
۶۰.....	۳-۵ نتیجه‌گیری
۶۱.....	۴-۵ پیشنهادات
۶۲.....	۵-۵ ترجمان دانش
۶۳.....	منابع
۷۰.....	ضمائم

فهرست جداول، اشکال و نمودارها

- جدول ۳-۱ متغیرهای به کار رفته در این پژوهش..... ۳۸
- جدول ۴-۱ خطاهای رایج استخراج شده در فاز کیفی به تفکیک حیطه ۴۰
- جدول ۴-۲ اولویت‌بندی خطاهای شایع دانشجویان از دیدگاه اساتید و رزیدنت‌های ارشد در حیطه‌ی تشخیص بیماری..... ۴۳
- جدول ۴-۳ اولویت‌بندی خطاهای شایع دانشجویان از دیدگاه اساتید و رزیدنت‌های ارشد در حیطه‌ی درمان بیماری..... ۴۴
- جدول ۴-۴ اولویت‌بندی خطاهای شایع دانشجویان از دیدگاه اساتید و رزیدنت‌های ارشد در حیطه‌ی مدیریت بیمار..... ۴۵
- جدول ۴-۵ اولویت‌بندی خطاهای شایع دانشجویان از دیدگاه اساتید و رزیدنت‌های ارشد در حیطه‌ی ارتباط با تیم سلامت..... ۴۶
- جدول ۴-۶ اولویت‌بندی خطاهای شایع دانشجویان از دیدگاه خود ایشان در حیطه‌ی تشخیص بیماری..... ۴۶
- جدول ۴-۷ اولویت‌بندی خطاهای شایع دانشجویان از دیدگاه خود ایشان در حیطه‌ی درمان بیماری..... ۴۷
- جدول ۴-۸ اولویت‌بندی خطاهای شایع دانشجویان از دیدگاه خود ایشان در حیطه‌ی مدیریت بیمار..... ۴۸

جدول ۹-۴ اولویت‌بندی خطاهای شایع دانشجویان از دیدگاه خود ایشان در حیطه‌ی ارتباط با

تیم سلامت ۴۹

جدول ۱۰-۴ وضعیت تکرار خطاهای شایع دانشجویان در حیطه‌ی تشخیص بیماری ۵۰

جدول ۱۱-۴ وضعیت تکرار خطاهای شایع دانشجویان در حیطه‌ی درمان بیماری ۵۰

جدول ۱۲-۴ وضعیت تکرار خطاهای شایع دانشجویان در حیطه‌ی مدیریت بیمار ۵۱

جدول ۱۳-۴ وضعیت تکرار خطاهای شایع دانشجویان در حیطه‌ی ارتباط با تیم سلامت ۵۳

فهرست اختصارات و کلمات کلیدی:

CBI: Community-Based Instruction

CBO: Community-Based Organization

NGO: Non-Governmental Organization

QUANGO: Quasi Autonomous NGO

UNDP: The United Nations Development Programme

USAID: United States Agency for International Development

تبیین خطاهای رایج دانشجویان پزشکی عمومی در بخش‌های ماژور پزشکی در بیمارستان‌های

آموزشی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل از دیدگاه اساتید و رزیدنت‌های ارشد

چکیده

زمینه: برای ارتقای ایمنی بیمار شناسایی خطاهای رایج پزشکی در بین دانشجویان پزشکی عمومی مقطع ایتترنی که سهم قابل توجهی در فرایند درمان بیماران در بیمارستان‌های آموزشی دارند ضروری است تا اقدامات لازم برای آموزش و توانمندسازی دانشجویان در جهت کاهش خطاهای شایع صورت گیرد.

هدف: هدف از انجام این مطالعه شناسایی خطاهای رایج دانشجویان پزشکی عمومی در بخش‌های ماژور در دانشگاه علوم پزشکی اردبیل بود.

مواد و روش کار: تعداد ۴۴ نفر از اساتید بالینی گروه‌های بالینی ماژور (داخلی، اطفال، زنان و جراحی) برای بررسی اولویت‌بندی خطاهای رایج دانشجویان وارد مطالعه شدند. در مرحله اول با روش کیفی، خطاهای شایع دانشجویان پزشکی در بالین در بخش‌های ماژور در حیطه‌های تشخیص، درمان، مدیریت بیمار و ارتباط با تیم سلامت در دو مرحله استخراج شد. در مرحله دوم بر اساس چک لیست استخراج شده از تکنیک دلفی پرسشنامه محقق ساخته تدوین شد که به صورت طیف لیکرت از بسیار کم تا بسیار زیاد برای هر آیتم فراوانی خطاهای لیست شده در چک لیست از دیدگاه خود دانشجویان (به تعداد ۱۱۴ نفر) برآورد شد.

نتایج: از نظر اساتید و رزیدنت‌های ارشد، پراولویت‌ترین خطاهای دانشجویان پزشکی در بالین به ترتیب: شرح حال‌گیری ناقص، عدم توانایی شناسایی بیماران پرخطر و عدم حضور به موقع در بالین بیمار گزارش شد. از نظر دانشجویان دانشجویان پر اولویت‌ترین خطاها به ترتیب عدم توجه به حساسیت‌های دارویی در زمان تجویز دارو، عدم توانایی تشخیص MI و استفاده از آنتی بیوتیک‌ها بدون اندیکاسیون بودند. پرتکرارترین خطاهای دانشجویان به ترتیب: عدم معاینه‌ی صحیح بالینی، عدم آموزش بیمار حین ترخیص و عدم نوشتن نوت روزانه گزارش شد.

نتیجه‌گیری: پرتکرارترین خطاهای کارورزان پزشکی در بخش‌های داخلی، جراحی، زنان و اطفال در بیمارستان‌های آموزشی عدم معاینه‌ی صحیح بالینی، عدم آموزش بیمار حین ترخیص و عدم نوشتن نوت روزانه می‌باشند.

کلمات کلیدی: ایمنی بیمار- خطای پزشکی - دانشجوی پزشکی